

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΘΥΡΩΡΟΣ

Ἡ βερολίνα ἐφημερίς «Lokal Anzeiger» διηγεῖται τὸ ἐπόμενον ἀνέκδοτον περὶ τοῦ ἡμετέρου βασιλέως :

Ὁ νῦν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων παῖς ὢν ἐφοῖτα εἰς ἐν τῶν σχολείων τῆς Κοπεγχάγης, ἐπιστρέφων δὲ οἶκαδε, εὗρισκε παιδικὴν τέρψιν εἰς τὸ νὰ κρούῃ τὸν κωδωνίσκον οἰκίας τινός, πρὸ τῆς ὁποίας διήρχετο, μεθ' ὃ ἀπειμακρύνετο εἰς ἀπόστασιν ἀσφαλῆ καὶ ἐπερίμενε νὰ ἴδῃ τὸν θυρωρὸν ἐμφανιζόμενον εἰς τὴν αὐλείον θύραν, ἐκπληκτον καὶ ἀγανακτοῦντα, διότι οὐδένα ἐπισκέπτῃν εὗρισκε.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ὁ θυρωρὸς παρεφύλαξε τὸν φιλοτάραχον παῖδα καὶ ἐξέχυσε κατ' αὐτοῦ τοὺς χειμάρρους τῆς ὀργῆς του, λούων αὐτὸν μὲ βάναντα ἐπίθετα καὶ ἀπειλῶν, ἂν τὸν πιάσῃ, νὰ τὸν διορθώσῃ. Κατὰ τὸ δεῖπνον τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ νεαρὸς πρίγκηψ ἠρώτησε τὸν πατέρα του τὴν σημασίαν ἐνδὸς τῶν δυσφήμων ἐπιθέτων, τὰ ὁποῖα ἤκουσε παρὰ τοῦ θυρωροῦ.

Ὁ πρίγκηψ Χριστιανός, ὅστις δὲν ἐδασίλευεν ἀκόμῃ τότε, ζῶντος τοῦ Φρειδερίκου Ζ', ἠρώτησε τὸν παῖδα ποῦ ἤκουσε τὸ ἐπίθετον αὐτό. Ὁ νεαρὸς ἡγεμονόπαις ὡμολόγησε τὰ πάντα, καὶ τότε ὁ πατὴρ τὸν διέταξε νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν θυρωρὸν καὶ συνελήφθῃ ὑπὸ τοῦ παραμονεύοντος θυρωροῦ, ὅστις ἐξέφερε κραυγὴν θριάμβου ὡς συλλαβὸν τέλος τὸν ἐνοχόν. Ἀλλ' ὁ νεαρὸς πρίγκηψ ἐξηγήσεν ὅτι ἤλθε τὴν φορὰν ταύτην κατὰ διαταγὴν τοῦ πατρὸς του νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην του καὶ νὰ ζητήσῃ συγγνώμην.

Ὁ θυρωρὸς ἠρώτησε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, ὅταν δὲ ἤκουσε «πρίγκηψ Χριστιανός, διάδοχος τοῦ θρόνου» ὁ ἀπλοῦκὸς ἄνθρωπος ἔμεινε κεχηγῶς ἐξ ἐκπλήξεως.

ΦΙΛΟΦΡΟΣΥΝΗ ΤΟΥΡΚΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥ

Τὸ ἐπόμενον ἀνέκδοτον διηγοῦνται περὶ τοῦ Μουσταφᾶ πασᾶ, πρώην πρέσβους τῆς Τουρκίας ἐν Βερολίνῃ: Κατὰ τὰς ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς πρεσβείας ὑποδοχὰς συνήθειαν εἶχε νὰ δίδῃ ἐν μικρὸν ζαχαρωτὸν εἰς ἐκάστην τῶν ἐπισκεπτῶν, ἀλλὰ μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἔδωκε τρία εἰς τὴν αὐτὴν κυρίαν. Κολακευθεῖσα ἐπὶ τῇ διακρίσει ταύτῃ, ἡ κυρία παρεκάλεσε φίλον εἰδήμονα τῆς τουρκικῆς νὰ ἐρωτήσῃ τὸν πασσὸν διὰ τὸ αἶτιον τῆς προτιμήσεως. Ἡ ἐξηγήσις τοῦ πρέσβους ἦτο ἀπλουστάτη· «τὸ ἔκαμε διότι τὸ στόμα τῆς εἶνε σχεδὸν τριπλάσιον τοῦ τῶν ἄλλων κυριῶν κατὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ πάχος τῶν χειλέων».

ΕΥΛΟΓΟΣ ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΑ

Ὁ Ἀγαθόπουλος μανθάνει ἑξαφνα ὅτι ὁ ἀδελφὸς του ἀπέκτησε πρῶτον τέκνον καὶ τρέχει εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ :

— Καλορρίζικο ! φωνάζει ἀπὸ τὴν κλίσμακα, καὶ εἶπέτε μου γρήγορα ἀγόρι εἶνε ἢ κορίτσι.

— Τί βία ἔχεις νὰ μάθῃς, ἀπαντᾷ ὁ ἀδελφός, ἔλα ἐπάνω πρῶτα.

— Τί βία ἔχω ; Θέλω νὰ ἰδῶ ἐπὶ τέλους τί ἔγειναι, θεὸς ἢ θεία . . .

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πρὸ τίνος καιροῦ ἦτο ἐκτεθειμένη πρὸς πώλησιν ἐνταῦθα μικρὰ ἐπιθυμία πλάξ, ἐφ' ἧς παρίσταται ἀνὴρ ἔφιππος, οὐτινος ὁ ἵππος ἔχει ἀνωρθωμένους τοὺς ἐμπροσθίους πόδας πρὸ δένδρου, περὶ τὸν κορμὸν τοῦ ὁποίου ἐλίσσεται ὄρις· παρὰ τὴν ῥίζαν δὲ τοῦ δένδρου φαίνεται κάπρος, καθ' οὗ ἐφορμᾷ κύων.

Κάτωθι τῆς ἀναγλύφου ταύτης παραστάσεως, συνήθους καὶ εἰς ἄλλα ἐπιτύμβια μνημεῖα, ἀναγινώσκεται ἐν πέντε στίχοις ἡ ἐπομένη ἐπιγραφή :

Αὐθωρία Εὐπορία

ἡ μήτηρ καὶ Γ. Αὐφούστιος

Μάννειος ὁ ἀδελφὸς Γ. Αὐ-

φουστίου πρεμιγενεῖ μνήμης

γάρου

Τὸ κύριον ὄνομα «Αὐθωνία» ἴσως λεκανοσμένως ἐχαράχθη ὑπὸ τοῦ γλύπτου ἀντὶ «Ἀφθονία» ὅπερ καὶ συνᾶδει πρὸς τὸ κατόπιν «Εὐπορία».

«Εὐπορία» κύριον ὄνομα γυναικὸς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἀπαντῶμενον καὶ ἐν ἄλλῃ ἐπιγραφῇ ἐχρησίμεισε καὶ ὡς ὄνομα πλοίου ἀττικοῦ, ὑπὸ δὲ τῶν Ῥοδίων ἀπενέμετο ὡς ἐπίθετον τῇ Ἀρτέμιδι. Ἀλλ' Εὐπορία ὑπῆρχε καὶ πόλις ἐν Βισαλτίᾳ τῆς Μακεδονίας, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ἐξ ἧς πόλεως πιθανώτατον κατήγετο ἡ ἔλαβε τὸ ὄνομα ἢ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ γυνή.

Τ' ἄλλα κύρια ὀνόματα «Μάννειος» ἀντὶ «Μάνιος» (Manius) καὶ Γ. (πιθανὸν Γάιος) Αὐφούστιος, πλημμελῶς ἐπίσης εἰσι κεχαραγμένα ἐπὶ τοῦ μαρμαροῦ ὡς καὶ τὸ ἐπίθετον «πρεμιγενεῖ» ἀντὶ «πριμιγεννή». Τῆς τελευταίας δὲ ταύτης λέξεως συνθέτου ἐκ τοῦ λατινικοῦ primus=πρῶτος καὶ «γεννή», κατὰ τὸ βυζαντινὸν «πριμικήριος», βεβηλῶς χρῆσις ἐγένετο ἀντὶ τοῦ «πρωτότοκος». Ἐὰν ἀπαντῶσιν ἀλλαχοῦ τὸ ἐπίθετον «πριμιγεννή» ὡς καὶ τὰ κύρια ὀνόματα «Αὐθωνία ἢ Ἀφθονία» καὶ «Αὐφούστιος» ἀγνοῶ.

Ἡ ἀνωτέρω πλάξ εὐρέθη ἐν τῇ βορείῳ Μακεδονίᾳ, ἐν ἣ πάντα τ' ἀνακαλυπτόμενα μνημεῖα οἶας δὴποτε ἐποχῆς φέρουσιν ἑλληνικὰς ἐπιγραφάς. Ἐστὼ δὲ καὶ τοῦτο μία ἀπόδειξις ἔτι τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν ἀπάσῃ τῇ Μακεδονίᾳ.

Πλὴν τῆς ἀνωτέρω ἐπιγραφῆς παραθέτω ἐτέρας δύο ἐπιγραφάς εὗρισκομένας ἐν τῷ τρία τέταρτῳ τῆς ὥρας ἀπέχοντι τῆς Θεσσαλονικῆς χωρίῳ Χαρμάν-Κιοί.

1) Ἐπὶ τεμαχίου μαρμαροῦ μήκους 1,25 μ. καὶ πλάτους 80 τοποθετημένον ἐπὶ τῆς κλίμακας τοῦ σχολείου καίμενον ἐν τῇ περιχῇ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ μνησθέντος χωρίου ἀνέγνω τὰ ἑξῆς :

(Τὴ) ῥβορ ἔτενξερ Φιλὰβία Σαβίνα.....

..... (Ἡ) ῥαυσα εἰντοία σὺν ἐμοὶ ἐτη ιε.....

..... καὶ με λιποῦσα σὺν με.....

..... οἱερον

Τὸ ἄνω μέρος τοῦ μαρμαροῦ, ἦτοι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιγραφῆς, καὶ τὸ πρὸς δεξιὰ εἶνε κεκαλυμμένα, τὴ δὲ πρὸς τ' ἀριστερὰ τεθραυσμένον.

2) 'Επὶ ὁμοίου μαρμάρου μήκους 1μ. καὶ ἀναλόγου πλάτους ἐκτισμένου ἐν τῇ ἐτέρᾳ κλίμακί τῆς αὐτῆς οἰκοδομῆς ἀνέγνων τὰ ἑξῆς

Γ. Κλαύδιος Α.Ιε....

γαμετῇ ευερ....

εὐσεβίης ἐνεκε(ν)....

τὴν ἀρπαγθίσαι....

κ... τεκτείδα.Ιυισ....

Τὸ πρὸς τὰ δεξιὰ μέρος τῆς πλακὸς καλύπτεται ὑπὸ τῆς οἰκοδομῆς.

'Ακριεστέρα ἀνάγνωσις αὐτῶν δὲν εἶναι δυνατή, διότι, ὡς ἄνω ἐρρέθη, μέρος μὲν τῶν μαρμάρων καλύπτεται ὑπὸ τῆς οἰκοδομῆς, τὰ δ' ἐπὶ τοῦ καταφανοῦς μέρους αὐτῶν γράμματα ἐξήτλητα ἐγένοντο ἐκ τοῦ χρόνου καὶ τῆς προστριβῆς. 'Αφ' ἑνὸς ἐπομένως τὴν συμπλήρωσιν αὐτῶν εἰς εἰδικούς ἀρχαιολόγους.

'Αμρότερά τὰ μάρμαρα μετεκομίσθησαν κατὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ σχολείου ἐκ τοῦ πλησίον ἐπὶ ὑψώματος καὶ παρὰ τὴν εἰς Σέρρας ἀγούσαν ἀμαξίτον κειμένου τσιφλικίου Λεμπέτ ἢ Λαμπέτ, ἐν ᾧ εἰσέτι σώζονται κίονες καὶ ἄλλα συντρίμματα ἐξ ἀρχαίων οἰκοδομῶν. Κατὰ τοὺς περιοίκους ἐν Λαμπέτ ὑπῆρχε μέγα μοναστήριον, καταστραφὲν ὑπὸ τῶν κατακτητῶν, εἰς ᾧ ἀνήκον τὰ σωζόμενα μάρμαρα. Δὲν εἶναι ἀπίθανος ἡ γνώμη τῶν χωρικῶν· ἀλλὰ βεβαίως πρὸ τῆς μονῆς ἐν τῇ αὐτῇ θέσει θὰ ὑπῆρχε πόλισμά τι, οὗτινος τὸ ὄνομα ἀγνοεῖται, ὡς ἀγνοεῖται καὶ τὸ τῆς μονῆς, καὶ εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ ὁποίου βεβαίως ἀνήκουσιν αἱ ἄνω παρατεθεῖσαι βωμικής ἐποχῆς δύο ἐπιγραφαί.

'Εν Θεσσαλονίκῃ.

Σ. Γ. ΑΣΤΕΡΙΑΔΗΣ

Εἰκόνες

'Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κρήνη τοῦ Σουλτάν 'Αχμέδ. Περιγραφὴν τῆς κρήνης ταύτης εὗρισκομεν ἐν τῇ «Κωνσταντινουπόλει» τοῦ Σ. Βυζαντίου: «'Εν τῇ πρὸ αὐτῆς (τῆς Ὑ. Πύλης) πλατεῖᾳ ὠκοδόμηται πάγκαλλος κρήνη τετράγωνος καὶ μὲ πλάτυτον Σινικὸν γείσωμα, κατὰ τὸ σχῆμα τῆς ἐν τῇ πλατεῖᾳ τοῦ Τὸπ-χανέ, κτίσμα Σουλτάν 'Αχμέδ τοῦ Γ', καθὰ δηλοῖ ἡ ἐπ' αὐτῆς στιχηρὰ ἐπιγραφὴ, ποίημα αὐτοῦ τοῦ ἰδίου κτίτορος. Εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας αὐτῆς, σχηματιζούσας εἶδος πυργίσκου ἐκάστην, περιτρέχει ἕσωθεν ἐξ ὑπαμειβῆς διάδρομος πρὸς εὐχερεστέραν διανομήν τοῦ ὕδατος. Ὑδρονόμος δέ τις, ἐπὶ τούτῳ διωρισμένος, διανέμει δωρεὰν καὶ ανεξτετάτως ἐντὸς χαλκίων, καθαριώτατα γεγνημένων ἀγγείων, τὸ ὕδωρ εἰς τοὺς διψῶντας».

'Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει κρήνη τοῦ Τὸπ-χανέ. Καὶ ταύτης περιγραφὴν εὗρισκομεν ἐν τῇ

«Κωνσταντινουπόλει»: «Τὸ ὠραιότατον τοῦτο κτίριον, τὸ ὁποῖον, θεωρούμενον τῶς ὡς τὸ χαριέστερον ἀριστούργημα τῆς 'Ασιατικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ἀπέβαλε πρὸ τινων ἐτῶν τὴν Σινικὴν αὐτοῦ παρωροφίδα, καὶ μετ' αὐτῆς πᾶν ὅ,τι εἶχε θελκτικὸν καὶ λαμπρὸν, ἐκτίσθη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1609 ἐπὶ Σουλτάν 'Αχμέδ τοῦ Α' ἀνοικοδομήθη δὲ τῷ 1733 ἢ 1732 ὑπὸ Σουλτάν Μαχμούδ τοῦ Α' καὶ ἀποτελεῖ τετράγωνον ἀκριβές, τοῦ ὁποίου ἐκάστη πλευρὰ ἔχει 25 ποδῶν πλάτος καὶ ἄλλο τόσον ὕψος. Οἱ δὲ τοῖχοί του εἶνε κεκαλυμμένοι κατ' ὀρθομαρμάρωσιν διὰ κυανοῦ (λαζουρίου), φεγγίτου, γρανίτου, πορφύρου καὶ ἀλαβαστρίνου λίθου. 'Ἡ δὲ κορυφή ποτὲ Κινεζικὴ ἢ 'Αραβικὴ αὐτοῦ στέγη, περισκέπουσα αὐτὸ ἐν εἶδει κεφαλῆς αμάνιτου ἢ Ἰαπωνικοῦ σκιαδίου, ἣν πρῶτον μὲν κατεχρύσωσαν καὶ ἔβαψαν ἀπειροκάλως δι' ἀνθηρῶν χρωμάτων, εἶτα δὲ καὶ ἀφείλον ὁλοτελῶς, ἀντικαταστήσαντες αὐτὴν διὰ τοῦ περιτρέχοντος σήμερον ἀχαρίτως τὸ κτίριον σιδηροῦ κιγκλιδώματος ἐκείνου, προεῖχε πεντεκαίδεκα πόδας καὶ ἐξ δακτύλου τῶν τοίχων, καὶ ἀπετέλει μεγαλοπρεπέστατον γείσωμα καὶ σκέπη ἐν ταύτῃ εὐρυτάτην διὰ τοὺς ὑδρευομένους ἢ θρησκευτικῶς ἀγνίζομένους».

ΞΕΝΟ ΜΑΤΙ

Σὲ εἶδα ὅλη χάρι

Νὰ κάθεσαι γυρισμένη μιὰν αὐγοῦλα

Σ τὰ χόρτα ποῦ ἡ δροσοῦλα

Ἐσκόρπιζε κλωνιὰ μαργαριτρί,

Ῥοδόλευκα ντυμένη,

Σὰν χαραυγὴ π' ὁλόφωτα προβαίνει.

Ἐνα στεφάνι ῥόδα

Σ τὰ μαρμαρένια χέρια σου ἐκρατοῦδες

Κι' ἀμέριμνα θεωροῦδες

Τὴν πλάσι π' ἀνθισμένη γύρω εὐῶδα,

Μὲ γέλιο μὲς τὸ στόμα

Ποῦ δὲν μπορῶ νὰ λησμονήσω ἀκόμα.

Μὰ πές, σ' ὀρκίζω, φῶς μου,

Γιατὶ ἀπ' τοῦ γαλανοῦ ματιοῦ τὴν ἄκρη

Ἐκύλισε ἓνα δάκρυ

Σὰν φάνηκεν ὁ ἴσκιος ὁ δικός μου

Ἀνάμειξ' αὖ τὰ φύλλα

Κι' ἀγροίκινδες κρυφὴν ἀνατριχίλα;

Δὲν μοῦ μιλεῖ ὥσπασιναι...

Μα ἐγὼ γνωρίζω πλὴν τὸ λογιζμὸς της.

Μοῦ λέει τὸ μυστικὸ της:

«Συχνὰ ἄλλο μάτι τὴ χαρὰ μας σθένει,

Ἢ ζωντανὸ προστά μας,

Ἢ σὰν τὸν ἴδιο ἀπατηλὸ κρυφά μας».

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

